

Asia: VN/2005/2020

Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

Lain soveltamisalan laajentaminen (1 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Lain tavoite (2 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden tavoite (3 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden saamisen edellytykset (4 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden myöntäminen toistaiseksi tai määräajaksi (5§)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden perusteeksi vahvistettavan henkilötyövuosien määrän määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Lähtökohtaisesti laki on epätasa-arvoinen erikokoisille toimijoille. Lakiesitys ei korjaa pienten toimijoiden kannalta keskeistä, rahoituksen määräytymiseen liittyvää epäkohtaa: vakituisen henkilöstön keskipalkan määräytymisperusteet vinouttavat ja kurjistavat toimintaa, koska pienen kiinteän henkilöstön varassa toimivien organisaatioiden on rahoituksellisesti käytännössä mahdotonta maksaa kilpailukykyisiä palkkoja johto-, markkinointi- ja muulle vakituiselle henkilöstölleen matalapalkkaisempien henkilöstöryhmien kokonaan puuttuessa.
- Tanssitoimijoiden kohdalla tärkeää on tarkastella vos-aluekeskusten (Zodiak, Jojo, Rimpparemmi) toimintaa kokonaisuudessaan ja turvata se osana vos-järjestelmää.
- Henkilötyövuosien laskentaperusteita määritettäessä erityistä huomiota tulisi kiinnittää myös henkilötyövuosien kertymiseen vos-laitosten yhteistyöproduktioissa: Nykyinen määräys, jonka mukaan henkilötyövuosia kertyy vain palvelua ostavalle (suuremmalle) organisaatiolle, hyödyttää suuria toimijoita estäen alan toimijoiden välistä taiteellisesti, tuotannollisesti ja alueellisesti kannatettavaa yhteistyötä.
- Henkilötyövuosien laskentaperusteet ovat nykyisellään epäselvät ja niissä on paljon tulkinnanvaraisuuksia.
- Koronakriisistä kärsivät kaikki teatterit, mutta erityisen vaikea tilanne on toimintamalliltaan puheteatterista poikkeaville tanssi- ja sirkustoiimijoille, joiden esityksistä suuri osuus on tilausnäytöksiä ja joiden toiminta tapahtuu yhteistyössä muiden koti- ja ulkomaisten alan organisaatioiden kanssa. Lisäksi kriisin vaikutukset yksittäisten toimijoiden talouteen vaihtelevat suuresti.

Ehdotus 1: Vakituisen henkilöstön organisaatiokohtaisen keskipalkkakertoimen sijaan tulisi siirtyä käyttämään laskennallista toimialakohtaista keskipalkkakerrointa tai korottaa riittävästi pienten toimijoiden valtionosuusprosentteja.

Ehdotus 2: Valtionosuuden piiriin kuuluvien tanssin aluekeskusten (Zodiak, Jojo, Rimpparemmi) aluekeskustoimintaan saamat määrärahat tulee siirtää vos-järjestelmän piiriin. Aluekeskustoiminnassa syntyneet henkilöstömenot tulee huomioida täysmääräisesti henkilötyövuosiin oikeuttavina menoina uuteen lakiin siirryttäessä.

Ehdotus 3: Vos-organisaatioiden yhteishankkeissa henkilötyövuodet tulisi jakaa sekä palvelua ostavalle että myyvälle taholle siten, että tieto mahdollisista päällekkäisistä henkilötyövuosista kerätään toimijoilta henkilötyövuosiraportoinnin yhteydessä ja päällekkäinen osuus vähennetään kustannuspohjasta.

Ehdotus 4: Henkilötyövuosilaskentaan liittyvän ohjeistuksen tulee olla selkeä ja yksiselitteinen. Ongelmakohtat tulee käydä läpi toimijoiden kanssa nykyisten tulkinnanvaraisuuksien poistamiseksi. Lain voimaantullessa sekä lain piiriin uutena tuleville laskentaan tulee tarvittaessa saada ohjausta.

Ehdotus 5: Vuotta 2020 ei tulisi käyttää lainkaan perusteena htv-laskennassa uuteen lakiin siirryttäessä.

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Lakiehdotuksen perusteluissa (s. 24) esitetty korotettujen henkilötyövuosien määrä 120 on raskaasti alimitoitettu: niiden avulla ei voida kattaa nykyisiä harkinnanvaraisia tukia eikä edistää niitä kulttuuripoliittisia päämääriä, joihin korotuksella pyritään.
- Tanssin ja sirkuksen osalta asia on keskeisen merkittävä: lain perusteluissa viitataan alojen kulttuuripoliittiseen merkittävyyteen, mutta niiden nykyinen alimitoitettu rahoitus uhkaa lakiuudistuksen myötä jopa heiketä, mikäli korotettujen henkilötyövuosien määrä on jo lähtökohtaisesti liian alhainen.
- Olisi tärkeää kuvata, miten 'huomattava osuus toiminnasta' määritellään.

Ehdotus 1: Korotettujen henkilötyövuosien määrää tulee merkittävästi lisätä perusteluissa mainituista 120 henkilötyövuodesta.

Ehdotus 2: Vaikka harkinta jää OKM:lle, tulisi lain soveltamiseen määritellä läpinäkyvät ja selkeät kriteerit, mitä profiloitumisella käytännössä tarkoitetaan.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri –nimisten teattereiden rahoitusasema (6§)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Määräajoin laadittava toimintayksikön rahoitusta koskeva suunnitelma (7 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Hakeminen valtionosuuden piiriin (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Henkilötyövuosien kokonaismäärän ja valtionosuudeltaan korotettujen henkilötyövuosien määrän tulee olla laissa riittävällä tasolla, jotta valtionosuuden piiriin voi ottaa lisää toimijoita. Henkilötyövuosien kokonaismäärää on tarkasteltava ja tarvittaessa lisättävä kolmen vuoden välein alan toimintaedellytysten turvaamiseksi.
- Lisäksi on huomattava, että vos-järjestelmä soveltuu lakiuudistuksen jälkeenkin erittäin huonosti tuotantoalustamallisten toimijoiden rahoittamiseen.

Määräajoin tehtävä valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

- Valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi tulisi teettää Taiteen edistämiskeskuksessa virkamiestyönä ja varata siihen riittävät henkilöresurssit.
- Tanssin toimijoiden kannalta on keskeistä, että Tanssin talon toiminnalle osoitetaan riittävä erillisrahoitus, jonka toteutuminen turvataan sille parhaiten soveltuvalla rahoitusmekanisimilla. Tanssin talon toimintarahoitus ei saa vähentää nykyisten tanssin vos-toimijoiden eikä Taiken kautta saavien ryhmien nykyiselläänkin matalaa perusrahoitusta. Katsomme, että Tanssin taloa tulisi rahoittaa esimerkiksi kansallisten taidelaitosten tapaan erilliseltä rahoitusmomentilta, tai muulla talon toimintaa turvaavalla ratkaisulla.
- Rahoitusjärjestelmän toimivuuden sekä toimialan kehittymisen kannalta on erityisen tärkeää, että vapaan kentän rahoitusta lisätään myös jatkossa. Merkittävää ja pitkäjänteistä toimintarahoitusta tulee saada myös valtionosuusjärjestelmän ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan.

Valtionosuusprosentit 37 ja 60 (rahoituslaki 22 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Esittävien taiteiden yksikköhinnat (rahoituslaki 35 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Paloniemi Matti
Tanssiteatteri Rimpparemmi